

De bør anvendes i tilfælde, hvor konkurrencen ikke er tilstrækkelig til at frigive prisdannelsen, men hvor situationen heller ikke er sådan, at reglen i § 7, stk. 1, med rimelighed kan anvendes, d.v.s. at avancen ikke er typisk høj. Formålet med bestemmelsen er at hindre eller dog sinke en uønsket prisudvikling. Dette opnås ganske vist allerede ved § 5 stk. 1-3, men det kan dels opnås på en smidigere måde ved en kalkulationsregel, hvor denne skønnes anvendelig, dels kan kalkulationsreglerne give en bedre effekt, f.eks. ved regler om prisnedsættelser i forbindelse med effektivitetsstigninger. Monopoltilsynet har tidligere for monopolvirksomheder med held anvendt denne slags kalkulationsregler, hvorefter effektivitetsstigninger blev delt mellem virksomheder og forbrugere.

Hensigten med systemet bliver som helhed først at lægge en generel dæmper på prisudviklingen gennem reglerne i § 5, stk. 1-3, og derefter — så hurtigt som muligt — at smidiggøre den styring af økonomien, der kan opnås ved en pris- og avancelov gennem anvendelse af § 5, stk. 4, og reglerne i § 6A. Den del af erhvervslivet, der i det lidt længere løb bliver reguleret, vil næppe blive større end efter den nugældende lov, snarere mindre, men den samlede effekt på priserne vil, under forudsætning af en i øvrigt tilfredsstillende økonomisk politik, blive væsentlig større samtidig med, at skadelige sidevirkninger undgås i langt højere grad end under den nuværende lov.

I forbindelse med §§ 5 og 6A skal i øvrigt bemærkes, at formuleringen i § 5, stk. 1, nr. 5, om, i hvilket omfang lønstigninger kan indregnes, følger LOs henvendelse til handelsministeren ved vedtagelsen af den nuværende pris- og avancelov. Tilsvarende regler skal anvendes i forbindelse med kalkulationsregler fast-

sat i henhold til § 6A, stk. 2, og for § 6, i det omfang den vil finde anvendelse.

Til nr. 5:

I § 6 er der i ændringsforslaget givet forbrugerorganisationerne samme *forhandlingsret* over for monopoltilsynet, som i henhold til den gældende lov tilkommer brancheorganisationerne.

Til nr. 7:

En vigtig ny regel indføres i nyt stk. 4 i § 9. Stykket giver monopoltilsynet adgang til at fastsætte regler om, at virksomheder skal kunne dokumentere deres prisberegning ved at føre arbejdskort eller lignende. Reglen søger at modvirke, hvad der i en række brancher kaldes at „stive timerne“, d.v.s. at der faktureres flere timer, end der faktisk udføres. Reglen vil antagelig kunne finde rimelig anvendelse på en lang række reparationsområder.

Til nr. 8

Hæftestraf anvendes sjældent, og det må anses for virksommere at anvende større bøder.

Indføjelsen af et nyt stk. 5 er foreslået for at give monopoltilsynet hjemmel til at påbyde erhvervsvirksomheder at tilbagebetale for meget erlagte beløb til kunderne. Denne regel er for erhvervslivet en lempelse i forhold til den nugældende regel, hvorefter monopoltilsynet kun har valget mellem at foranledige rejst tiltale mod vedkommende erhvervsdrivende eller lade overtrædelser passere upåtalet.

Endvidere foreslås indføjet et nyt stk. 6, der på linie med visse andre offentlige myndigheder giver tilsynet mulighed for at aftale med en virksomhed, at overtrædelsessager kan afsluttes med en vedtagelse af en bøde, der tilfalder statskassen. Reglen er en lempelse af de gældende tiltaleregler.